

Information om schaktmassor

Återanvändning och återvinning av schaktmassor är positivt. Det får dock inte ske på sådant sätt att föroreningsbelastningen på den nya platsen ökar eller bidrar till att området ser skräpigt ut.

Syfte

För att kunna återvinna massor ska det finnas ett riktigt syfte med anläggningen t.ex. vägbygge, bullervall eller utfyllnad inför en byggnation. Massorna får inte innehålla material som t.ex. metall, plast, gummi eller liknande som ger ett skräpigt intryck och som inte tillför konstruktionen något.

Ansvar

Det är du som byggherre som ansvarar för att massor som används inte förorenar omkringliggande mark och vatten. Därför behöver du ha nödvändig information om föroreningsrisken med massorna som ska användas.

Föroreningsrisk

Med föroreningsrisk menas såväl risk för spridning av farliga ämnen som risk för exempelvis damning eller grumling av vattenområde. Även platsens förutsättningar styr, exempelvis närhet till vattendrag eller nivån till grundvatten. Vägledning om vad som innebär en "ringa risk" finns i Naturvårdsverkets handbok 2010:1 "Återvinning av avfall i anläggningsarbeten".

Innehåll av farliga ämnen

Risk för spridning av farliga ämnen till omgivningen beror delvis på halt av farliga ämnen. Det finns riktvärden för att bedöma vid vilka halter av farliga ämnen som det innebär en risk att använda avfallet.

Riktvärden som ska användas för att bedöma om användningen av massorna innebär en "ringa risk" eller "mer än ringa risk" finns i Naturvårdsverkets handbok 2010:1 "Återvinning av avfall i anläggningsarbeten". Vid provtagning av massor ska både utlakning och torrsbstanshalter analyseras för att det ska gå att bedöma riskerna med avfallet.

Riktvärden för förorenad mark (KM och MKM) ska *inte* användas för att bedöma föroreningsrisken med dina massor. Det beror

på att när du gräver, och återanvänder massorna förändras redox- syreförhållanden för massorna vilket kan påverka utlakningen av farliga ämnen. Massor som ligger under riktvärden för KM är inte "rena" utan det betyder endast att de inte är förorenade över en viss nivå.

För att bedöma om massorna kan innebära en risk och du behöver provta dem kan du ställa dig följande frågor:

1. Kommer massorna från en fastighet där saneringsarbeten pågår/har genomförts tidigare?
2. Kommer massorna från en fastighet där det bedrivs/har bedrivits industriverksamhet?
3. Finns det eller har det funnits avfallsupplag, lager av kemikalier, cisterner/tankar eller oljeavskiljare på fastigheten som kan misstänkas ha förorenat marken?
4. Kommer massorna från schaktning av vägbankar, bangårdar eller banvallar?
5. Har tankning av olja, bensin eller diesel etc. förekommit på platsen?
6. Har några olyckor inträffat på platsen t.ex. spill eller brand?
7. Finns någon annan misstanke om att massorna kan vara förorenade? T.ex. tidigare utfyllnad i området.

Om svaret på någon av dessa frågor är ja, ska en provtagning ske innan massorna används.

Anmälan eller tillstånd kan krävas

- Om föroreningsrisken bedöms som "ringa" ska en anmälan göras till miljöenheten, enligt verksamhetskod 90.141 C, 29 kap §

35, miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251).

- Om föroreningsrisken bedöms som ”mer än ringa” ska tillstånd sökas hos länsstyrelsen enligt verksamhetskod 90.131 B, 29 kap §14, miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251).

När anmälan inte behövs

Anmälan behövs inte om risken för förorening av mark eller vatten bedöms som ”mindre än ringa”. Förutsatt att användningen inte sker inom ett område där det krävs särskild hänsyn.

Massor som ska återanvändas inom det verksamhetsområde där de uppkommit betraktas inte som avfall. Därför behövs ingen anmälan.

Det behövs heller ingen anmälan för tillfällig uppläggning. Exempelvis massor från grävning av fjärrvärmeschakt som läggs upp för att användas till återfyllning. Markägarens tillstånd för uppläggning behövs.

Andra myndigheter som behöver kontaktas

Om det inte finns någon föroreningsrisk kan användningen ändå behöva anmälas till länsstyrelsen för samråd om naturmiljön riskerar att ändras väsentligt. Särskilda regler gäller inom vattenskyddsområde, Natura 2000 område och liknande.

Inom detaljplanelagt område kan marklov behövas om marknivån ändras. Kontakta Plan- och byggenheten på kommunen.

Strandskyddsdispens kan behövas om massorna ska användas strandnära (100-200 m). Kontakta Plan- och byggenheten.

Provtagning

Om provtagning blir aktuellt är det bra att tänka på följande:

Vid volymer på ca 200 m³ bör minst ett samlingsprov tas ut och analyseras. På volymer upp till 2 000 m³ bör minst fem prover tas. För volymer därutöver tas minst ett prov per ytterligare 1 000 m³. Rör det sig om ett långt ledningsschakt kan prov tas var 50:e meter. Finns det misstanke om förorening utefter en begränsad sträcka bör provtagning ske så att prov tas före, efter och vid den misstänkta föroreningen. Är det fråga om större ytor bör en särskild provtagningsplan upprättas. Det krävs analyser

av både torrsubstanshalt och utlakning för att bedöma föroreningsrisken.

Innehåll anmälan

På kommunens hemsida finns blankett för anmälan att tillgå. Ifylld blankett lämnas till kommunens Miljöenhet. En karta ska bifogas över platsen där området är inritat samt även provtagningsanalyser om detta är aktuellt. En anmälan lämnas till Miljöenheten senast 6 veckor innan planerade åtgärder.

Olika typer av avfall

Asfalt

Det kan vara lämpligt att använda asfalt vid nytillverkning av asfalt.

Asfalt kan innehålla stenkolstjära om den har ursprung före 1974. Restriktioner för användande finns eftersom det kan finnas risk för spridning. Vid misstanke om stenkolstjära i asfalten bör prov tas ut var 100:e meter eller per 1500 m² och det behövs alltid minst två prov.

Asfalt med lågt innehåll av stenkolstjära (< 70 mg/kg 16 PAH) kan återvinnas i asfaltverk eller i övre lager av väggkropp på tidigare asfalterad väg utan att anmälan eller tillstånd behövs. Vid högre halter behövs en anmälan eller tillstånd för att bedöma risken på platsen. Inom vattenskyddsområde är det generellt sett olämpligt att använda sådan asfalt.

Planeras asfalten att användas på annat sätt än vad som beskrivs ovan ska en anmälan lämnas till Miljöenheten.

Betong och tegel

Krossad betong och tegel som inte är förorenad av olja, PCB eller liknande kan normalt efter en anmälan till Miljöenheten användas för anläggningsändamål. Krossning av avfallet behöver göras samt att det inte får förekomma andra avfall så som armeringsjärn, trä, isolering mm.

Annat avfall

För användning av avfall som inte tas upp i detta informationsblad är det bäst att diskutera med Miljöenheten innan något görs på platsen.

För mer information gå in på:

www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland.html

eller

www.miljosamverkanvg.se